

**ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုကို ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတိုက်ဖျက်ရေး (Anti-money Laundering - AML)/ (Combating the Financing of Terrorism - CFT) နှင့် စပ်လျဉ်း၍
မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်က ဆောင်ရွက်နေသည့် အခြေအနေများ**

နိဒါန်း

၁။ ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုကို ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတိုက်ဖျက်ရေးနှင့် နိုင်ငံတော်၏ အုပ်ချုပ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးကဏ္ဍများတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်းမှ ကာကွယ်နိုင်ရန်၊ ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေများကို လျော့ပါးသက်သာစေရန်၊ ဆင့်ပွားပေါ်ပေါက်နိုင်သည့် ပြစ်မှုများကို ကာကွယ်ဟန့်တားရန်နှင့် ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုကို ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတိုက်ဖျက်ရေး ထိရောက်စွာ ဖော်ထုတ်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်၍ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်က ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများအား ကြီးကြပ်စစ်ဆေးလျှက်ရှိပါသည်။

၂။ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်က ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊မတ်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည့် ငွေကြေးခဝါချမှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေနှင့်အညီ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်သည် ညွှန်ကြားချက်များ၊ အမှာစာများထုတ်ပြန်၍ ဘဏ်များအား ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းကို ဆောင်ရွက်လျှက်ရှိပါသည်။

၃။ ငွေကြေးခဝါချမှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေနှင့် အကျိုးဝင်သည့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို စုံစမ်းထောက်လှမ်းရန် ငွေကြေးဆိုင်ရာစုံစမ်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ (Financial Intelligence Unit-FIU) ကို ဖွဲ့စည်းပြီးဖြစ်ပါသည်။ ငွေကြေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကို စုံစမ်းအရေးယူနိုင်ရေးအတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် ငွေကြေးပမာဏထက်ကျော်လွန်သည့် ငွေကြေး သွင်း/ထုတ်ခြင်း သို့မဟုတ် လွှဲပြောင်းခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်များကို ဘဏ်များက FIU သို့ သတ်မှတ်သတင်းပို့ပုံစံကို အသုံးပြု၍ တိုက်ရိုက်သတင်းပေးပို့လျှက်ရှိပါသည်။

၄။ ထို့အပြင် ဘဏ်များသည် ငွေကြေးပမာဏ မည်မျှပင်ဖြစ်စေကာမူ ငွေကြေးခဝါချမှု (သို့မဟုတ်) အကြမ်းဖက်မှုငွေကြေးထောက်ပံ့မှုနှင့် ဆက်နွယ်ပတ်သက်သည်ဟု သံသယဖြစ်ဖွယ်ရာ အကြောင်းရှိလျှင် FIU သို့ သတ်မှတ်သည့် သတင်းပို့ပုံစံ (Cash Transaction Report- CTR နှင့် Suspicious Transaction Report- STR စသည်) များအသုံးပြု၍ ဆောလျင်စွာ တိုက်ရိုက်သတင်းပေးပို့လျှက်ရှိပါသည်။ FIU သည် ဘဏ်များထံမှ သတင်းပေးပို့ချက်များကို

လက်ခံရရှိပြီးနောက် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာသုံးသပ်ခြင်း (Analysis) ပြုလုပ်၍ အရေးယူဆောင်ရွက် သင့်သော ကိစ္စရပ်တစ်ခုခြင်းကို ဗဟိုဘဏ်သို့ဖြစ်စေ၊ အခြားသက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်အဖွဲ့ အစည်းများသို့ဖြစ်စေ အသိပေး အကြောင်းကြားမှုပြုလုပ်ပါသည်။

၅။ ဘဏ်များတွင် ငွေကြေးခဝါချမှုများ လျော့နည်းကျဆင်းရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံတော် ဗဟိုဘဏ်သည် FIUနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသကဲ့သို့၊ ငွေကြေးခဝါချမှုများနှင့် အကြမ်း ဖက်မှုကိုငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတိုက်ဖျက်ရေး (AML/CFT) ဆိုင်ရာကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုများကို နည်းလမ်း (၂) သွယ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်-

(က) Off-site Monitoring (စောင့်ကြည့် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း)

(ခ) On-site Examination (ကွင်းဆင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း)

AML/CFT ဆိုင်ရာ Off-site Monitoring (စောင့်ကြည့် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း)

၆။ စောင့်ကြည့်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Off-site Monitoring) အနေဖြင့် ဘဏ်များ၏ သတင်းအချက်အလက်များအား သတ်မှတ်ပုံစံများဖြင့် ပုံမှန်ရယူ၍ ဘဏ်များတွင် ငွေကြေး ခဝါချမှုများနှင့် အကြမ်းဖက်မှုကို ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအန္တရာယ် (ML/TF Risk) များအား အမျိုးအစားခွဲခြားခြင်း၊ တိုင်းတာခြင်း၊ အကဲဖြတ်ခြင်း၊ စောင့်ကြည့်ခြင်းတို့ကို ပုံမှန်ကြီးကြပ်စစ်ဆေး၍ On-site ကွင်းဆင်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးခြင်းများ ပြုလုပ်လျက်ရှိပါသည်။

AML/CFT ဆိုင်ရာ On-site Examination (ကွင်းဆင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း)

၇။ ကွင်းဆင်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (On-site Examination) အနေဖြင့် Off-site အဖွဲ့ဝင် များထံမှ ရရှိသည့် အချက်အလက်များပေါ် အခြေခံ၍ ဘဏ်တွင်ချမှတ်ထားသော AML/CFT မူဝါဒများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများသည် ပြည့်စုံလုံလောက်မှု ရှိ/မရှိနှင့် ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ထားမှု ရှိ/မရှိတို့ကို ကွင်းဆင်း၍ စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်ပါသည်။

၈။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် သံသယဖြစ်ဖွယ် ငွေကြေးလွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်မှုတို့၏ သဘော သဘာဝကို ဖော်ထုတ်နိုင်ပြီး ဘဏ်များက အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများသို့ပေးပို့သည့် (Suspected Transaction Report- STR) များ၏အရည်အသွေးကို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေကာ ငွေကြေးခဝါချမှုကို ပိုမိုဖော်ထုတ်လာစေနိုင်ပါသည်။

၉။ ကွင်းဆင်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးရေး အဖွဲ့များသည် ဘဏ်များအား ပုံမှန်ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်လျက်ရှိပြီး ထို့သို့ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးရာတွင် AML/CFT ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကိုပါ စစ်ဆေးပြီးနောက် Supervision Report များ၌ AML/CFT ဆိုင်ရာ စစ်ဆေးတွေ့ရှိချက်များ အား ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။ Off-site နှင့် On-site တို့ ပူးပေါင်းပြီး ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ အား AML/ CFT ဆိုင်ရာ သီးခြားကွင်းဆင်း စစ်ဆေးခြင်းများကို ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလမှ စတင်၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

၁၀။ ဘဏ်များအား AML/CFT ဆိုင်ရာ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးမှုပုံစံမှာ ငွေလွှဲပြောင်းမှု တစ်ခုချင်း (Transaction)အလိုက် စစ်ဆေးခြင်းမဟုတ်ဘဲ ဘဏ်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုနယ်ပယ် (Theme) အလိုက် ချမှတ်ထားသော မူဝါဒနှင့် အစီအစဉ်များ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များအား စစ်ဆေးခြင်းဖြစ်ပါ သည်။ အောက်ပါ နယ်ပယ် ၁၂ရပ် (Themes)အား ဂရုပြုစစ်ဆေးလျက်ရှိပါသည်-

- (က) အုပ်ချုပ်ပုံစနစ် (Governance)
- (ခ) ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်သူအား အလေးထားစိစစ်ခြင်း (Customer Due Diligence - CDD)
- (ဂ) ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် စာရင်းများအား စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုခြင်း (Transaction and Account Monitoring)
- (ဃ)ဘဏ်များကပေးသည့် ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှု၊ လုပ်ငန်းနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက် သူများအပေါ် ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအကဲဖြတ်စိစစ်ခြင်းစနစ်နှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ (Risk Assessment Systems and Procedures covering customers and product/services offered by the banks)
- (င) သံသယဖြစ်ဖွယ်လွှဲပြောင်း ဆောင်ရွက်ချက်များအား သတင်းပေးပို့ခြင်း (Suspicious Transactions Reporting)
- (စ) သတ်မှတ် ငွေကြေးပမာဏနှင့်အထက် ကျော်လွန်သောလွှဲပြောင်းဆောင်ရွက်ချက် များအား သတင်းပေးပို့ခြင်း (Threshold Transactions Reporting)
- (ဆ)နိုင်ငံရေးအရ ဩဇာအာဏာရှိသူများ၏ ဘဏ်နှင့်ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်မှုများ (Politically Exposed Persons -PEPs)
- (ဇ) အဆက်အသွယ်ဘဏ်လုပ်ငန်း (Correspondent Banking)

- (ဈ) ကြေးနန်းဖြင့် ငွေလွှဲပြောင်းခြင်း (Wire Transfer)
- (ည) မှတ်တမ်းထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း (Record Keeping)
- (ဋ) ဌာနတွင်းထိန်းချုပ်ရေးစနစ်များ (မူဝါဒနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ၊ စည်းမျဉ်းလိုက်နာရေးကြီးကြပ်သူအရာရှိနှင့် ဘဏ်တွင်းစာရင်းစစ်ဆေးခြင်းများ) (Internal Control Policies and Procedures၊ Compliance Officer and Internal Audit)
- (ဌ) ဝန်ထမ်းလေ့ကျင့်သင်တန်းပေးခြင်း (staff training)

၁၁။ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလမှ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ဩဂုတ်အထိ အောက်ပါဘဏ်များအား စစ်ဆေးပြီးဖြစ်ပါသည်-

- (က) ကမ္ဘောဇဘဏ်လီမိတက်
- (ခ) ကမ္ဘာ့ရတနာဘဏ်လီမိတက်
- (ဂ) ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်လီမိတက်
- (ဃ) ရိုးမဘဏ်လီမိတက်
- (င) ပထမပုဂ္ဂလိကဘဏ်လီမိတက်
- (စ) မြန်မာ့ရှေ့ဆောင်ဘဏ်လီမိတက်
- (ဆ) မြဝတီဘဏ်လီမိတက်
- (ဇ) မြန်မာအရှေ့တိုင်းဘဏ်လီမိတက်
- (ဈ) မြန်မာနိုင်ငံသားများဘဏ်လီမိတက်
- (ည) မြန်မာ့ခရီးသွားဘဏ်လီမိတက်
- (ဋ) သတ္တုဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်လီမိတက်
- (ဌ) သမဝါယမဘဏ်လီမိတက်
- (ဍ) ယူအေဘီဘဏ်လီမိတက်
- (ဎ) ဧရာဝတီဘဏ်လီမိတက်
- (ဏ) ဧရာဝတီ တောင်သူလယ်သမားများ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်လီမိတက်
- (တ) အင်းဝဘဏ်လီမိတက်
- (ထ) အာရှစိမ်းလန်းမှုဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်လီမိတက်
- (ဒ) အသေးစားနှင့်အလတ်စား စက်မှုလုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်လီမိတက်

၁၂။ အထက်ပါ ဘဏ် ၁၈ ဘဏ်အား Off-site မှ ပြုလုပ်ထားသည့် ငွေကြေးခဝါချမှုဆိုင်ရာ သုံးသပ်ချက် (ML/TF Risk Assessment) ရလဒ်များအပေါ် မူတည်၍ Off-site နှင့် On-site တို့ ပူးပေါင်း စစ်ဆေးခဲ့ပြီးတွေ့ရှိချက်များအား ဘဏ်မှ တာဝန်ရှိသူများနှင့် Feedback ဆွေးနွေး၍ လုပ်ငန်းအစီအစဉ် (Action Plan)များ ပြန်လည် တင်ပြစေကာ ၎င်းလုပ်ငန်း အစီအစဉ်ပါအတိုင်း အမှန်တကယ် ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေများကို မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်က ဆက်လက် စောင့်ကြည့်လျှောက်ရှိပါသည်။

**ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့် အကြမ်းဖက်မှုကို ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာ အသိပညာပေး
သင်တန်း (AML/CFT Awareness Training) ကျင်းပခြင်း။**

မြန်မာနိုင်ငံ၏ Anti-Money Laundering/ Countering the Financing of Terrorism (AML/CFT) ဆိုင်ရာတည်ဆဲဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် ညွှန်ကြားချက်များ၊ နိုင်ငံတကာ AML/CFT ဆိုင်ရာစံညွှန်းများလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ ကုလသမဂ္ဂ၏ AML/ CFT ဆိုင်ရာ လုံခြုံရေးကောင်စီဆုံးဖြတ်ချက်များ၊ Financial Action Task Force (FATF) ၏ အကြံပြုချက်များ နှင့်လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ဘဏ်နှင့်ငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများရှိအရာရှိများ၊ လုပ်ငန်းဆက်စပ် ဘဏ်ဝန်ထမ်းများအား သင်ကြားပို့ချပေးရန်နှင့် AML/CFT ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများကို ပိုမိုထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်၊ ဘဏ်လုပ်ငန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးရေးဌာနမှဦးဆောင်၍ ငွေကြေးခဝါချမှုနှင့်အကြမ်းဖက်မှုကို ငွေကြေးထောက်ပံ့မှု တိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာအသိပညာပေးသင်တန်း(AML/CFT Awareness Training)အား ၇-၉-၂၀၂၀ ရက်နေ့မှ ၁၁-၉-၂၀၂၀ ရက်နေ့ထိ Video Conferencing နည်းလမ်းဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံတော် ဗဟိုဘဏ်၊ ရန်ကုန်ဘဏ်ခွဲတွင် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

သင်တန်းတွင် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံဘဏ်များအသင်းက ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်များမှ AML/CFT ဆိုင်ရာအထွေထွေဗဟုသုတများ၊ ငွေကြေးခဝါချမှုတိုက်ဖျက်ရေးဥပဒေ (၂၀၁၄)၊ ဗဟိုဘဏ်မှဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် AML/CFT ဆိုင်ရာ ဆုံးရှုံးနိုင်ခြေအခြေခံသည့် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း၊ FATF's 40 Recommendations၊ Asia/ Pacific Group on Money Laundering (APG)နှင့် Glossary of AML/CFT စသည်တို့အားဆွေးနွေးသင်ကြားပို့ချပေးခဲ့ပါကြောင်း၊ သင်တန်းသို့ ဘဏ်များ၊ ငွေရေးကြေးရေးကုမ္ပဏီများနှင့် အသေးစားငွေရေးကြေးရေးအဖွဲ့အစည်းများမှ အရာရှိသင်တန်းသား ၂၈ ဦးနှင့် လေ့လာသူအနေဖြင့် ငွေရေးကြေးရေးကြီးကြပ်စစ်ဆေးရေးဦးစီး ဌာနမှ ၄ ဦး၊ မြန်မာ့အာမခံလုပ်ငန်းမှ ၂ ဦး တက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

ဆက်လက်၍ AML/ CFT Certificate Course (Local Certificate) သင်တန်းများအား ဖွင့်လှစ်ပို့ချပေးသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။